

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

En række dyrepatogener, dvs. smitstoffer, som kan fremkalde sygdomme hos dyr, kan anvendes til bioterrorisme mod dyr. Dette kan forårsage sygdom hos dyr og øve stor skade på landbrugserhvervet.

Lovforslaget skal medvirke til at sikre mod dette. Til dette formål foreslås det at regulere besiddelse, erhvervelse, overdragelse m.v., og at stille krav om, at der indføres procedurer til sikring mod tyveri, om lagerstyring og om indberetning om bortkomst af dyrepatogener. Reguleringen foreslås alene at omfatte de dyrepatogener, som kun kan smitte dyr. Zoonoser, dvs. smitstoffer, der naturligt smitter fra dyr til mennesker, vil således ikke være omfattet af lovforslaget. Baggrunden herfor er, at zoonoserne allerede er omfattet af anden regulering.

2. Baggrunden for lovforslaget

Lovforslaget er en del af udmøntningen af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse.

En tværministeriel arbejdsgruppe afgav i november 2005 rapporten "Det danske samfunds indsats og beredskab mod terror" med 49 anbefalinger til styrkelse af arbejdet med at forebygge og efterforske terrorisme samt håndtere og begrænse følgerne af eventuelle terrorhandlinger. Det blev som opfølgning på en anbefaling i denne forbindelse bl.a. besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe under Beredskabsstyrelsen med henblik på at gennemføre en nærmere analyse af kontrollen med farlige stoffer og på den baggrund eventuelt foreslå nye eller yderligere kontrolforanstaltninger.

I april 2006 afgav denne arbejdsgruppe en rapport om analyse af kontrollen med farlige stoffer. Rapporten indeholder en række anbefalinger, som er formuleret på baggrund af en teknisk vurdering af behovet for at begrænse tilgængeligheden af farlige stoffer.

Anbefalingerne fra denne analyserapport blev fordelt mellem fire arbejdsgrupper, hvoraf Fødevarerministeriet deltog i to arbejdsgrupper under formandskab af henholdsvis Miljøministeriet og Justitsministeriet.

Det indgik i arbejdsgruppernes opgaver, at det skulle overvejes, om der er behov for at skærpe kontrollen med salg og opbevaring af stoffer, der kan anvendes til terrorformål, eller på anden måde begrænse tilgængeligheden til disse stoffer.

De ovennævnte arbejdsgrupper behandlede både biologiske stoffer, der kan skade mennesker og dyr. Humanpatogener – dvs. smitstoffer, som kan smitte mennesker – hører under Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, mens dyrepatogener hører under Fødevarerministeriet.

Folketinget har til opfølgning på terrorhandlingsplanens anbefalinger på Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses område vedtaget lov nr. 474 af 17. juni 2008 om sikring af visse biologiske stoffer, fremføringsmidler og relateret materiale, som har til formål at sikre, at visse biologiske stoffer, fremføringsmidler og relateret materiale anskaffet eller produceret til fredelige formål ikke anvendes i anslag rettet mod mennesker, f. eks. i form af terror. Loven omfatter også zoonoser, dvs. smitstoffer, der naturligt smitter fra dyr til mennesker.

I de ovennævnte arbejdsgruppers rapporter blev det konkluderet, at der ikke i tilstrækkeligt omfang er fastsat regler, som vedrører besiddelse, erhvervelse, overdragelse m.v. og sikring mod tyveri, lagerstyring samt indberetning om bortkomst af dyrepatogener. Der er derfor behov for at tilvejebringe lovhjælp med henblik på at fastsætte sådanne regler.

Formålet med lovforslaget er således at tilvejebringe regulering med henblik på at sikre, at dyrepatogener, der kan skade dyr, og som er anskaffet eller produceret til fredelige formål, ikke anvendes til biologiske anslag, f. eks. i forbindelse med terror. Det foreslås derfor, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri bemyndiges til at fastsætte regler om besiddelse, fremstilling, anvendelse, opbevaring, køb, salg og anden form for overdragelse, indførsel, udførsel, distribution, transport og bortskaffelse af dyrepatogener, som kan anvendes ved biologiske anslag rettet mod dyr.